

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34711
Nom: Patologia quirúrgica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1206 - Grau Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	2	Primer quadrimestre
1206 - Grau Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau Odontologia	Patologia quirúrgica	OBLIGATÒRIA
1206 - Grau Odontologia	Patologia quirúrgica	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GARCIA BOTELLO STEPHANIE ANNE

RESUM

La patologia quirúrgica és una disciplina clàssica en la formació de grau de Medicina i d'Odontologia, que inclou fonamentalment l'estudi dels processos patològics que precisen en la seua evolució una terapèutica quirúrgica, així com les complicacions que poden sorgir conseqüentment a ella.

L'assignatura s'impartix en el primer quadrimestre del segon curs del grau d'Odontologia, e inclou una part essencial i extensa d'estudi dels fonaments de patologia quirúrgica, que són generalitzables a qualsevol àrea de les especialitats, i que formen per tant l'essència de la troncalitat en Cirurgia. Es tracta per tant d'una disciplina ineludible en la formació de l'odontòleg, perquè la seua activitat professional abordarà contínuament problemes específics propis de l'àmbit quirúrgic, i el coneixement dels fonaments científics i tècnics del maneig d'ells és de capital importància per al desenrotllament de la professió amb una base científica adequada.

Requerix per a una bona formació uns coneixements suficients de les ciències morfològiques i de fisiologia, que permeten la comprensió necessària dels mecanismes patogènics i fisiopatològics, així com l'elaboració del procés diagnòstic i l'establiment de les indicacions terapèutiques.

Inclou també finalment una limitada formació en alguns aspectes concrets de dos especialitats, que ocasionalment poden tindre interés en l'àmbit de l'Odontologia, que són la Otorinolaringologia i l'Oftalmologia. Sense desenrotllar una formació completa d'elles, es pretén donar a conèixer les bases clíniques d'ambdós especialitats, així com algun tòpic concret d'interés per a l'odontòleg.

ats, així com algun tòpic concret d'interés per a l'odontòleg.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver superat les assignatures de caràcter bàsic de la branca de Ciències de la Salut.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1206 - Grau Odontologia

Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

Conèixer el mètode científic i tenir capacitat crítica per valorar els coneixements establerts i la informació nova. Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.

Conèixer els processos generals de la malaltia, entre els quals hi ha la infecció, la inflamació, les alteracions del sistema immune, la degeneració, la neoplàsia, les alteracions metabòliques i els desordres genètics.

Conèixer la morfologia i la funció del sistema estomatognàtic, incloent-hi continguts apropiats d'embriologia, anatomia, histologia i fisiologia específics.

Conocer las ciencias biomédicas en las que se fundamenta la Odontología para asegurar una correcta asistencia buco-dentaria. Entre estas ciencias deben incluirse contenidos apropiados de:

Embriología, anatomía, histología y fisiología del cuerpo humano.

Genética, Bioquímica, Biología celular y molecular

Microbiología e inmunología

Estar familiaritzat amb les característiques patològiques generals de les malalties i dels trastorns que afecten els sistemes orgànics, específicament els que tenen repercussió bucal.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

A. DOCÈNCIA TEÒRICA

1. Fonaments científics de la Cirurgia

- 1.- Atenció inicial al paciente politraumatitzat
- 2.- El procés de cicatrització de les ferides.
- 3.- Tractament general de les ferides.
- 4.- Cicatrització patològica. Empelts i penjolls cutanis.
- 5.- Resposta endocrina i metabòlica a l'agressió traumàtica.
- 6.- Desnutrició i nutrició en cirurgia.
- 7.- Xoc traumàtic: Concepte, etiopatogenia i fisiopatologia.
- 8.- Xoc traumàtic: Diagnòstic i tractament.
- 9.- Infecció quirúrgica: Classificació i profilaxi antibiòtica
- 10.- Infecció local: Abscess i flegmó. Infecció regional: linfoagitis i adenitis.
- 11.- Infeccions graus de parts blandes. Tètanus.
- 12.- Infecció general. Xoc sèptic.
- 13.- Asèpsia i antisepsia.
- 14.- Fonaments de la cirurgia del transplant.
- 15.- Fonaments de la cirurgia oncològica.

2. Patologia otorrinolaringològica amb repercussió especial a la regió bucodental.

16. Patologia del si maxil·lar.

17. Ronc i apnea del son.

18. El vertigen en odontologia.

3. Fonaments de la patologia traumatològica i ortopèdia

19. Bases de la patologia articular i òssia.

20. Infecció òssia i articular.

21. Tumors ossis.

22. Estudi general de les fractures.

23. Consolidació òssia i pseudoartrosi.

4. Fonaments de la cirurgia maxil·lofacial

24. Patologia de l'articulació temporomandibular.

25. Infeccions dentals.

26. Tumors en cirurgia maxil·lofacial.

27. Trauma Maxil·lofacial I - Fractures (Classificació i mecanismes, diagnòstic i clínica).

28. Trauma Maxil·lofacial II- Fractures (Tractament tancat i obert).

5. Patologia oftalmològica amb repercussió especial a la regió bucodental.

29. Ull roig i dolorós.

30. Pèrdua de visió.

B. SEMINARIS

1. Concepte i desenvolupament de la cirurgia.
2. Estudi/repàs interactiu mitjançant casos clínics de la resposta endocrino metabòlica a l'agressió traumàtica, el xoc traumàtic i les ferides quirúrgiques.
3. Estudi/repàs interactiu mitjançant casos clínics de la infecció local, regional i general, tècniques d'asèpsia i antisèpsia, cirurgia oncològica i del trasplantament.
4. Estudi/repàs interactiu mitjançant casos clínics d'otorrinolaringologia.
5. Estudi/repàs interactiu mitjançant casos clínics cirurgia maxil·lofacial. Tècniques quirúrgiques.
6. Exploració oftalmològica bàsica.
7. Procediments quirúrgics bàsics en oftalmologia.

C. PRÀCTIQUES DE LABORATORI EN AULA D'HABILITATS

1. Fonaments tècnics quirúrgics I: instruments, material i lligadures.
2. Fonaments tècnics quirúrgics II: sutures.
3. Fonaments de l'anamnesi clínica orientada als problemes quirúrgics. Judici diagnòstic.
4. Fonaments de l'exploració física orientada als problemes quirúrgics amb repercussió especial en l'àrea bucodental.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	33,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Laboratori	12,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	5,00
Estudi i treball autònom	55,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El 50% de les hores presencials es dedicarà a la docència teòrica, per mitjà de la impartició de classes magistrals. Es proporcionarà als alumnes l'esquema-resum bàsic de la classe, i es tractarà de fomentar l'esperit participatiu, amb la introducció assídua d'exemples concrets dels temes tractats.

El 45% del temps presencial es dedicarà a la formació pràctica, que es distribuirà en seminaris de grup gran i en pràctiques de laboratori.

Els seminaris de grup gran es dedicaran fonamentalment a l'abordatge de problemes i casos quirúrgics concrets, així com a la discussió d'aspectes pràctics i tècnics de la Cirurgia i de les dos especialitats incloses, mentre que en el laboratori de pràctiques, desenrotllat en forma de tallers, s'abordaran les bases tècniques de la Cirurgia i es fomentarà l'activitat personal dels alumnes i el contacte amb els materials quirúrgics.

Es requerirà l'elaboració de treballs personals o en grups dels alumnes en alguns aspectes concrets del programa, i es fomentarà per al desenrotllament d'estes activitats l'ús dels sistemes d'e-learning i la resta de les TICs.

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

ible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

1. Avaluació de les activitats pràctiques.

L'AVALUACIÓ DE LES PRÀCTIQUES SUPOSA UN 30% DE L'AVALUACIÓ GLOBAL I ES DIVIDEIX EN ELS BLOCS SEGÜENTS:

- Assistència als seminaris i les pràctiques. Ponderació del 50% (15% de l'avaluació global).
- Elaboració de treballs, individuals o en grup, i la seua defensa en seminari o a l'aula virtual. Ponderació

del 45% (13,5% de l'avaluació global).

- Actitud i participació presencial en les activitats formatives pràctiques i ús adequat dels sistemes d'elearning i de la resta de les TIC. Ponderació del 5% (1,5% de l'avaluació global).

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant complix amb este requisit si ha assistit a un mínim del 80% d'estes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions restants per la concurrència d'una causa de força major. Serà imprescindible complir amb este requisit per a aprovar l'assignatura.

2. Prova objectiva final.

La prova objectiva final d'avaluació de coneixements adquirits i resolució de quèestions concretes, que suposa un 70% de l'avaluació global, es divideix en els blocs següents:

- 60 preguntes de resposta múltiple, en la qual cada tres errors suposa la pèrdua d'un encert. Ponderació del 60% (42% de l'avaluació global).

- Dues quèstiones de desenvolupament a triar entre tres opcions. Ponderació del 40% (28% de l'avaluació global).

- És requisit indispensable aconseguir un aprovat en la prova objectiva final per poder sumar la nota de pràctiques.

Es recorda a l'estudiantat la gran importància de fer les enquestes d'avaluació de tot el professorat d'aquesta assignatura.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA

CIRURGIA GENERAL

- Parrilla P., García-Granero E., Martín-Pérez E., Morales S., Navarro S., Targarona E., AEC (Asociación Española De Cirujanos). Cirugía AEC. Manual de la Asociación Española de Cirujanos 3ª Edición Marzo 2022 Editorial Médica Panamericana S.A. ISBN 9788491101048.

COMPLEMENTÀRIA

A. Fundaments Científics de la Cirugia

- Charles Brunnicardi F. Schwartzs Principles of Surgery. Mc Graw Hill Education. Edición 112019. ISBN-10/13: 1259835359 ISBN-13: 978-1259835353.
- Williams NS, OConnell PR, McCaskie AW. Bailey & Loves Short Practice of Surgery. **CRC** Press. Edición 27: 2018. ISBN-10/13: 1138031666/978-1138031661.

B. Patologia Otorrinolaringològica Amb Repercusió Especial En La Regió Bucodental.

- Roland N., McRaeD., McCombe AW. Key Topics in Otolaryngology. Thieme; Edición 3 2019. ASIN: B07MVMBJ62.

C. Patologia Traumatologica i Maxilofacial.

- Protocolos clínicos de la SECOM-CyC: <https://www.secomcyc.org/area-profesional/protocolosclinicos-de-la-secom/>
- Oral and Maxillofacial Surgery. Oxford Specialist Handbooks in Surgery. Third edition. Edited by Carrie Newlands. Oxford University Press. 2020

RECURSOS e-Salud:

- ClinicalKey Student Medicina, Odontologia y Enfermería <https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>
- Acces Medicina https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina
- Médica Panamericana https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana